

КОЛОНКА ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА

Вилегжаніна Т. Національні бібліотеки: разом чи поодиноці

4

У деяких зарубіжних країнах функціонує подекілька національних бібліотек. У бібліотечній системі України також нині існують вісім національних бібліотек, що мають різне відомче підпорядкування. Автор розмірковує над тим, чи в повній мірі вітчизняні бібліотеки виконують свої типологічні функції, а також наголошує на необхідності координації та кооперації зусиль у питаннях каталогізації, книгообміну, депозитарного зберігання, методичної роботи (у т. ч. стандартизації в галузі бібліотечної справи і бібліографії), підвищенні кваліфікації бібліотечних працівників тощо.

Відомості про автора: генеральний директор Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого, заслужений працівник культури України

ПУБЛІЧНІ БІБЛІОТЕКИ І РЕФОРМА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

Розколупа Н. Зміни в мережі публічних бібліотек: маємо те, що маємо

7

У статті проаналізовано нормативно-правові акти у сфері регулювання питань, пов'язаних, із правонаступництвом щодо майна, прав та обов'язків ліквідованих районів і розформованих територіальних громад. Йдеться, зокрема, про Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впорядкування окремих питань організації та діяльності органів місцевого самоврядування та районних державних адміністрацій», Закон України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України». Також автор акцентує увагу на тих процесах, що нині зі значними порушеннями законодавства відбуваються в мережі публічних бібліотек.

Відомості про автора: заступник генерального директора Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого, заслужений працівник культури України

З ДОСВІДУ РОБОТИ

Ганжесва В. Інформаційно-бібліографічні видання – надійний навігатор у просторі читацьких уподобань

9

У статті репрезентовано інформаційно-бібліографічні посібники Донецької обласної бібліотеки для дітей, яка відновила свою діяльність у 2018 році на базі Маріупольської центральної дитячої бібліотеки.

Відомості про автора: завідувач відділу Донецької обласної бібліотеки для дітей, відмінник освіти України

Ракша А. Педагогіка Марії Монтессорі в сучасній бібліотеці для дітей

12

Автор висвітлює досвід роботи з дітьми з розладами аутистичного спектра в Херсонській обласній бібліотеці для дітей імені Дніпрової Чайки, який базується на вивченні та використанні класичної спадщини видатних педагогів. Головна мета цієї роботи – допомогти батькам «дітей дощу» інтегрувати їх у суспільство, організовуючи дозвілля таких дітей, а також підвищуючи батьківську компетентність під час зустрічей з фахівцями, круглих столів, консультаційних діалогів.

Відомості про автора: завідувач відділу Комунального закладу «Херсонська обласна бібліотека для дітей імені Дніпрової Чайки» Херсонської обласної ради

Пилипець Т. Брендинг і айдентика в бібліотеці

15

Нині багато говорять про самоідентифікацію не лише людей, а й, зокрема, бібліотек. У статті репрезентовано досвід Львівської обласної бібліотеки для юнацтва імені Романа Іваничука щодо розробки вланого логотипу та поширення його на різноманітних виробках, якими послуговуються користувачі бібліотеки (екобрелоки, торби-шопери, шоколадні ключі, брендovanі календарі). Це сприяло популяризації бібліотеки в місті, приверненню уваги більшої кількості людей, розширенню кола друзів.

Відомості про автора: директор Комунального закладу Львівської обласної ради «Львівська обласна бібліотека для юнацтва імені Романа Іваничука»

БІБЛІОТЕЧНІ ФОНДИ

Нелипа Г. Перші та прижиттєві видання київських неокласиків 1920-х рр. у фондах відділу рідкісних і цінних книг 16

Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого має у своїх фондах чимало творів неокласиків, чия творчість радянська влада називала антипролетарською. Сьогодні творчість українських неокласиків перебуває у сфері уваги науковців, їхніх активних і безперервних дискусій.

Відомості про автора: головний бібліотекар Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Андрійченко Н. Інформаційний ресурс періодичних видань обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Д. І. Чижевського 20

У статті представлено електронні ресурси (електронний каталог, бази даних), що розкривають фонди вітчизняних і зарубіжних журналів і газет.

Відомості про автора: завідувач відділу Комунального закладу «Обласна універсальна наукова бібліотека ім. Д. І. Чижевського» (м. Кропивницький)

Русначенко Т. Електронні ресурси бібліотеки: традиції та інновації (з досвіду роботи бібліотеки Криворізького державного педагогічного університету) 22

Автор статті репрезентує електронні ресурси бібліотеки КДПУ, що впливають на розвиток освітнього та наукового потенціалу університету, дають змогу повніше та релевантніше задовольняти потреби користувачів в інформації з природничих, технічних, біологічних, суспільних, гуманітарних наук і мистецтва.

Відомості про автора: завідувач сектору бібліотеки Криворізького державного педагогічного університету

СТОРІНКА ФАХІВЦЯ

Спільне читання: чому потрібно читати вголос дітям? 26

Прищепити дітям любов до читання в наш час стає все складніше. Одним із важливих кроків у цьому процесі є читання вголос дітям, як найменшим, так і тим, хто вже навчився читати самостійно. В інформаційному матеріалі представлено результати вітчизняних і зарубіжних досліджень, що мали на меті з'ясувати зміни в читацьких звичках дітей, відстежити їх динаміку, окреслити найефективніші шляхи промоції читання.

Матеріал підготувала: Білик О., завідувач сектору Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого

БІБЛІОТЕЧНА СПРАВА В УКРАЇНІ

Впровадження та застосування інформаційних систем у бібліотеках. Заява ВГО Українська бібліотечна асоціація 29

Репрезентовано текст заяви, затвердженої Президією ВГО Українська бібліотечна асоціація 1 лютого 2021 р. У заяві зазначено, що останнім часом в Україні активізувалися процеси впровадження ІТ у бібліотеках. Однак поряд із позитивними тенденціями простежуються і негативні, зокрема застосування в роботі програмного забезпечення, розробленого в короткі терміни без підтримки відповідних стандартів, що є обов'язковими для бібліотечних систем. ВГО Українська бібліотечна асоціація закликає бібліотекарів і представників органів центральної влади використовувати програмні рішення, що підтримують сучасні міжнародні стандарти.

КОЛОНКА КАТАЛОГІЗАТОРА

Збанацька О., Кириленко О. Предметизування документів з використанням інформаційно-пошукового тезауруса у форматі UNIMARC (поле 600 «Ім'я особи як предмет») 30

У статті йдеться про формування інформації про персоналії (автора, упорядника, укладача, перекладача, редактора, художника, фотографа, композитора та ін.) і організацію доступу в ІПС до таких ресурсів.

Відомості про авторів: Збанацька О., доцент, д-р наук з соц. комунікацій, головний бібліотекар Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого; Кириленко О., доцент, канд. іст. наук, завідувач відділу Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого

ПОДІЇ. ФАКТИ

Метрополітен на культурно-мистецькій мапі столиці 35

Уже не один рік поспіль окремі станції київського метрополітену є своєрідними мистецькими просторами. Тут влаштовують виставки соціальної спрямованості, організують букросинг, літературно-театральні перфоманси та флешмоби, що популяризують читання. А як цікаво було пересуватися підземкою в артпротязі «Енеїда», вагони якого були прикрашені інформаційними постерами, присвячені художнім інтерпретаціям легендарної поеми І. Котляревського.

Матеріал підготувала: Білик О., завідувач сектору Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого

КНИЖКОВИЙ ВСЕСВІТ

Майстри бібліотечної справи 37

У статті представлено збірник біографічних нарисів «Славна когорта фахівців медичних бібліотек України», підготовлений фахівцями Національної наукової медичної бібліотеки до 90-річчя з часу її заснування

Матеріал підготувала: Науменко С., завідувач відділу Національної наукової медичної бібліотеки України

ЮВІЛЕЇ ТА ЮВІЛЯРИ

Карабецька Л., Савчук О. Одеська центральна міська бібліотека імені Івана Франка: історія та сьогодення (до 130-річчя від дня відкриття) 38

У статті йдеться про історичний шлях Центральної міської бібліотеки імені Івана Франка, яка розпочала свою діяльність у позаминулому сторіччі як перша народна читальня в двокласному народному училищі в Одесі.

Відомості про авторів: Карабецька Л., завідувач відділу Центральної міської бібліотеки імені Івана Франка; Савчук О., бібліотекар Центральної міської бібліотеки імені Івана Франка

Її життя – бібліотека! 39

Привітання з нагоди ювілею Людмили Трохимівни Яремко, директора Стрийської МЦБС Львівської області

ОФІЦІЙНІ ДОКУМЕНТИ

Указ Президента України № 491/2020 «Про відзначення державними нагородами України з нагоди Всеукраїнського дня працівників культури та майстрів народного мистецтва» (Витяг) 41

За значний особистий внесок у розвиток національної культури і мистецтва, вагомі творчі здобутки та високу професійну майстерність **постановляю:**

Нагородити орденом князя Ярослава Мудрого (V ступеня)

Вергунова Віктора Анатолійовича – директора Національної наукової сільськогосподарської бібліотеки Національної академії аграрних наук України

нагородити орденом «За заслуги» (II ступеня)

Гордієнко Аллу Іванівну – генерального директора Національної бібліотеки України для дітей, м. Київ

нагородити орденом княгині Ольги (I ступеня)

Коротун Надію Іванівну – директора комунального закладу «Херсонська обласна універсальна наукова бібліотека імені Олеся Гончара» Херсонської обласної ради

присвоїти почесні звання «Заслужений працівник культури України»

Бірюковій Ірині Олександрівні – генеральному директору Одеської національної наукової бібліотеки

Войтович Наталії Василівні – завідувачу відділу комунального закладу «Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека» Рівненської обласної ради

Загоруйко Наталії Миколаївні – завідувачу відділу Національної бібліотеки України для дітей, м. Київ

Остапенко Тетяні Анатоліївні – заступнику генерального директора Національної наукової медичної бібліотеки України, м. Київ

Татарчук Людмилі Михайлівні – заступнику директора Національної наукової сільськогосподарської бібліотеки Національної академії аграрних наук України

Тацакович Ірині Ярославівні – директору Івано-Франківської обласної бібліотеки для дітей

Президент України В. Зеленський

9 листопада 2020 року

Указ Президента України № 586/2020 «Про відзначення державними нагородами України працівників Київського національного університету будівництва і архітектури» (Витяг) **42**

За вагомий особистий внесок у розвиток національної освіти, плідну науково-педагогічну діяльність, підготовку кваліфікованих фахівців та високий професіоналізм **постановляю:**

нагородити медаллю «За працю і звитягу»

Хілобоченко Наталію Іванівну – директора бібліотеки

Президент України В. Зеленський

28 грудня 2020 року

Указ Президента України № 588/2020 «Про відзначення державними нагородами України працівників Національного технічного Університету "Харківський політехнічний інститут"» (Витяг) **42**

За вагомий особистий внесок у розвиток національної освіти і науки, підготовку висококваліфікованих фахівців, багаторічну сумлінну працю та високий професіоналізм **постановляю:**

**присвоїти почесні звання
«Заслужений працівник культури України»**

Семененко Ларисі Петрівні – директорові науково-технічної бібліотеки

Президент України В. Зеленський

28 грудня 2020 року

Указ Президента України № 24/2021 «Про відзначення державними нагородами України з нагоди Дня Соборності України» (Витяг) **42**

За значний особистий внесок у державне будівництво, зміцнення національної безпеки, соціально-економічний, науково-технічний, культурно-освітній розвиток Української держави, вагомі трудові досягнення, багаторічну сумлінну працю **постановляю:**

нагородити орденом княгині Ольги (III ступеня)

Скорохватову Аму Віталіївну – генерального директора Національної історичної бібліотеки України, м. Київ

Президент України В. Зеленський

22 січня 2021 року